

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

381. Het Indianenmeisje. — 382. Het Spookschip. — 383. De Heks van Baudeloo. — 384. De Gevangene op het eiland. — 385. Een avontuur aan de grens. — 386. Hoe Pol renner werd. — 387. De Booze Heer. — 388. De Vuurtoren van het eiland Rona. — 389. Een jongen in den Boerenkrijg. — 390. De Page van Graaf Egmont. — 392. Een Harde Les. — 393. De vlucht van de kermis. — 394. Een Vlaamsche eew-boy. — 395. Het Bloemenmeisje. — 396. De Slaven van Oostende. — 397. Een Smokkelaar aan de Leie. — 398. Een Redder in den nood. — 399. Het Geheimzinnig Huis. — 400. Uit Droevige dagen. — 401. Het spook op de spoorbaan. — 402. Avonturen met een Hoed. — 403. Een Woelig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van een Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De Twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De dochter van den Visscher. — 412. De dochter van den Bezenbinder. — 413. Een Huichelaar. — 414. De Erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De Hoeve op de Duinen. — 418. Leo op de kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De vrijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dapperste Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares. — 435. Acht maanden op een onbewoond eiland. — 436. Ontmasking. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De Stem aan de deur. — 439. Het Geheimzinnig bedrijf. — 440. De Smokkelaars van Blaukenberghe. — 441. Een dapperheid. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners in de woestijn. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De Avonturen in de Hooglanden. — 451. De Gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 455. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Brache-Van Geert, Wetteren.

Vierde druk.

Nr. 25.

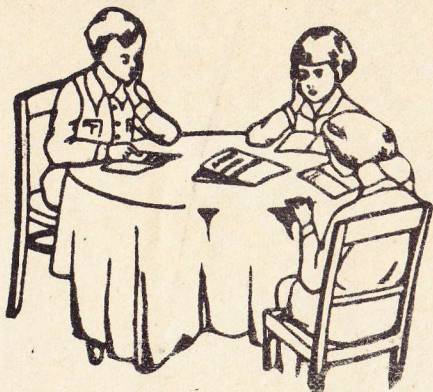
A. HANS.

(EEN KERSTVERHAAL).

De Vriezeman aan't Front

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

A HANS.

Vierde druk.

Nr. 25.

De Vriezeman aan 't Front

Uitgave :

A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

De Vriezeman aan 't Front.

(EEN KERSTVERHAAL).

I.

Dolf en Flavie, zeven en acht jaar oud, waren met vader en moeder op reis. 't Was me den trein, waarin ze nu zaten... De wagens dienden eigenlijk om koeien en paarden te vervoeren. Maar men had er banken in gemaakt van ruwe planken en gezegd :

— Nu kunnen er menschen in ook.

't Was een rare tijd. Vier jaar had de oorlog gewoed. Veel spoorwegrijtuigen waren vernield En dan had men er ook veel noodig, om nog altijd soldaten te vervoeren...

Men moest zich dus behelpen. En Missiaan, zooals de vader van Dolf en Flavie heette, was eigenlijk al blij, dat hij met zijn gezin in zoo'n trein was geraakt. Hij had er genoeg voor moeten duwen en dringen.

Die trein reed nu uit Frankrijk naar Veurne, de bekende stad in West-Vlaanderen. Vader en moeder Missiaan hadden met hun kinderen vier jaar in Engeland verbleven. In 1914 al werd er op hun dorpje gevochten. En toen moesten al de menschen daar vluchten.

Dat was droevig geweest. Velen sukkelden eerst naar Frankrijk en voeren toen over naar Engeland. Zoo deed ook Missiaan met zijn vrouw en kinderen. Ze waren ginder goed ontvangen. Vader had er werk gevonden. Maar nu was de oorlog uit. En vader en moeder wilden dadelijk naar hun streek terugkeeren. Ze hadden al zoo lang naar hun land verlangd.

Ze zaten dus op den trein. Dat was het eind van een reis, die al vijf dagen duurde. In Engeland hadden ze lang moeten wachten eer ze een plaatsje kregen op de boot. Eindelijk voeren ze naar een Fransche stad. Hier was er weer veel geduld noodig, eer ze op den trein konden. Dan nog eens overstappen en een nacht slapen in de wachtzaal van een station, zoo maar over de Belgische grens.

Eensklaps zei vader, die door een opening van den wagen keek :

— Ik zie den Sint-Niklaastoren van Veurne ! Hij staat er dus nog...

Och, hij kende dien toren zoo goed. Als jongen had hij een oom te Veurne gehad, die klokluider was op dien toren. En Missiaan logeerde in de vacantie dikwijls bij oom en dan mocht hij soms mee naar boven.

Dat vond hij plezierig. De huizen leken dan zoo klein als kwamen ze uit een speelgoeddoos. En de

menschen schenen net poppetjes en de paarden, diertjes uit een ark van Noach.

En de knaap bewonderde toen ook de groote klok, 't Bomtje.... Ja, dat was heel lang geleden. Maar toch ontroerde de man, toen hij nu den toren terug zag.

— Moeten we er daar uit ? vroeg Dolf.

— Neen, jongen. Nog een eind verder.

Toen de trein te Veurne stopte kwam er wat meer ruimte in dezen wagen, zoo meende men.

Veel menschen stapten uit, maar er kwamen er nieuwe bij... Dat waren lieden die van Veurne of omgeving verder in Vlaanderen zaken gingen doen...

Ze begonnen met Missiaan te spreken.

— Waar moet ge heen ? vroeg een van hen.

— Naar Kortemark... We wonen tusschen Kortemark en Sint-Jozef.

— Staat uw huis nog recht ?

— Ik weet er niets van.

— Maar man de streek is daar verwoest.. Waar wilt ge dan binnen, als uw huis plat ligt ? Ge komt veel te vroeg weer. Hadt ge tot na den Winter gewacht !

— Bah, bah, we zullen wel ergens in geraken.

— Gij weet niet, wat het front nu is, vriend ! Ge zult aardig op zien. Wacht maar een beetje, 't zal gauw beginnen !

En ja, wat verder schoof de man de deur open en zei hij :

— Dààr is de verwoeste streek nu.

Al de mannen en sommige vrouwen drumden naar voren... En ze waren als verstomd eerst.

Wat een droevige aanblik... Een grauwe vlakke met putten vol water. Geen boom meer, die ongeschonden was. Huizen zonder daken en met open-gescheurde muren. Prikkeldraadversperringen.

— 't Zal nog erger worden, voorspelde de man, die het front kende.

En ja, 't werd erger. Geen boomen meer... nog een doode stam hier en daar. Ingestorte hoeven, hopen puin. En veel kruisjes, waaronder soldaten begraven lagen.

Dat vonden de menschen nog het treurigst van al.

Missiaan kreeg de tranen in de oogen. Was dat nu zijn land, dat hij zoo welvarend, vruchtbaar, zoo schoon en lachend had gekend ?

— De IJzer ! zei de man, die de streek kende. De menschen zagen het riviértje, waar zoolang en zoo hevig gestreden was.

O, wat stonden de kruisjes hier talrijk !

En dan staarden allen naar Diksmuide ! Geen woning stond er nog recht.

Moeder keek er ook naar...

— Alles weg, zei ze... Geen huis meer : geen toren... niets dan hoopen steen. O, ik ben hier zóó dikwijls 's Maandags naar de markt geweest met de boter, toen ik nog thuis was bij vader en moeder.

De trein vertrok weer.

Vader Missiaan zat in gedachten. Als het front er zoo uitzag, waar moest hij dan vanavond met vrouw en kinderen binnen. In Frankrijk ook had men hem gezegd, dat hij te vroeg terug keerde. Maar hij verlangde zóó naar zijn land. Hij was er nu...

— Ge kunt in die wildernis niet wonen, zei de man, die te Veurne op den trein gekomen was. Geen huis... geen meubel ! En waar zoudt ge eten halen. Er zijn natuurlijk geen winkels meer. Waar zult ge water vinden ? In de putten ! 't Is slecht... Rijd mee naar Brugge. Daar zijn veel vluchtelingen en ge kunt er in een school of een zaal verblijven.

Doch dat wilde Missiaan toch niet.

Hij stapte te Kortemark uit. Dit dorp had wel veel geleden, maar er woonden toch menschen.

— En ze zullen ons niet buiten laten staan, zei Missiaan tot zijn vrouw. We kunnen daar eens hooren hoe de toestand is.

Het gezin trok het dorp in.

Vader en moeder waren zwaar beladen. Ook Dolf en Flavie droegen pakken. Ja, waarheen ?

Hier en daar stond een mensch aan de deur te kijken.

— Is er niet ergens logement ? vroeg Missiaan aan een vrouw.

— Och, vriend toch, wat gij nu peinst... Logement... Er is voor de menschen van het dorp veel plaats te kort. Zooveel huizen zijn vernield of toch onbewoonbaar. Van waar komt ge ?

— Uit Engeland !

— Maar menschen toch, waarom zijt ge ginder nog niet wat gebleven ?... Ge waart daar goed... tenminste beter dan hier... Waar is uw thuis ?...

En toen de vrouw het hoorde, sloeg ze de handen in elkaar.

— Maar daar staat niets meer recht ! riep ze uit. En nu 't Winter wordt, wat wilt ge daar uitvoeren ?

Het gezin sukkelde verder.

Dolf en Flavie waren zoo moe.. Al die dagen op reis. En al zoolang niet meer in een bed geslapen ! Geen wonder, dat hun beentjes zich nog moeilijk bewogen...

— Waarom zijt ge niet in Engeland gebleven ? vroegen ook nog andere menschen.

Maar aan 't einde van 't dorp, zei een boer :

— Wel, menschen toch... ik heb deernis met u. Zie er staat nog een half huis recht... en een halve schuur ! Wij zitten al met veertienen in dat half huis. En in de halve schuur wonen vier menschen. Gij kunt er nog bij. Ik heb wat beddegoed daar en eenige paardendekens. En er is in ons dorp een komiteit, dat voor ons eten zorgt. Ge zijt nu toch onder dak en ge moet u behelpen. Ge kunt dan

verdere plannen opmaken. Nu begint de avond te vallen.

Wat waren vader en moeder blij met dat plaatsje in de halve schuur ! En Dolf en Flavie zonken dadelijk op een bussel stroo neer.

De boerin bracht een kan warme koffie.

Moeder had nog brood en kaas in een van de pakken.

Smakelijk werd er gegeten. De andere menschen in de schuur toonden zich vriendelijk.

De kinderen sliepen al gauw in. Ze lagen warm op een matras, gedekt met een deken en met stroo.

Vader praatte dan eens met den boer. En hij besloot een houten huisje te maken.

Planken kon hij vinden aan een oude soldatenbarak. Meubelen zou hij zelf maken, ook van oude planken : een tafel, een paar banken, eenige beddebakken. Een kist met een deurtje zou als kas dienen.

Te Torhout kon hij eenige potten en pannen koopen, kommen, borden, lepels, vorken en ander onmisbaar huisraad. Hij had wat geld oververdiend in Engeland.

Als moeder eenige zakken naaide en die met kaf vulde, dan was er beddegoed. Eten kon vader halen te Kortemark en Torhout. Dat was dan wel een heel eind van het huisje, maar hij zou er voor een heele week tegelijk koopen.

Hij kon zijn stuk land dan toch kuischen van

granaten, ijzer, prikkeldraad en andere oorlogsrommel. Dan zou het in de Lente klaar zijn voor het landbouwwerk.

— We zullen er ons wel door slaan, zei Missiaan tot zijn vrouw. We zitten dan toch in ons eigen huis, al is het geen kasteel. Ik heb geen zin om nog langer vluchteling te zijn. Een Vlaming geeft den moed zoo gauw niet op.

En moeder was van dezelfde meening.

Den volgenden dag ging Missiaan eens kijken naar de plaats, waar hij vóór den oorlog woonde. Dat was heel ver van Kortemark.

Hoe was hier ook alles veranderd. De man kon niets meer zien, waar er wei en waar er akkers waren geweest. Alles een grauwe vlakte met putten vol water. En weer zooveel kruisjes ! Dan lagen daar hoopen buizen. 't Geleken wel flesschen, of groote dikke sigaren.

— Munitie, zei Missiaan bij zich zelf. Leelijke dingen, waarmee de soldaten schoten met de kanonnen. Granaten, die nog gevuld zijn. De kinderen mogen daaraan niet raken. Er kunnen vreeselijke ongelukken gebeuren, als die helsche buizen springen.

De man stapte verder. Hij keek altijd maar in de verte nu.

— Zou er nog iets over zijn van zijn hoefje, waar hij zoo gelukkig had gewoond.

Eindelijk zag hij een muur. Maar hij bemerkte geen dak.

— 't Moet dààr zijn ons hofstedeke, mompelde hij en hij liep nu haast op een draf.

Toen hij aan de plaats aankwam vond hij nog een stuk van het hek. En van den boomgaard waren zes stukken stam over als doode stokken.

En van het huis.. Een brok muur ! Al het ander was verdwenen. Zelfs de steenen had men weggehaald, zeker om een weg te verbeteren.

Die muur was blijven staan, want de soldaten moesten daartegen een barakje hebben gebouwd.

Er lagen nog eenige verroeste platen. Zeker hadden ze het hout later weer opgestookt. En dat zou ook wel met de meubels gebeurd zijn !

Weer kreeg Missiaan de tranen in de oogen. Maar hij wilde niet schreien. Hij dacht aan de menschen, die nog ongelukkiger waren, aan de vaders en moeders wier zoon niet terugkeerde, aan vrouwen en kinderen, die hun vader verloren hadden.

— Ik heb mijn goede vrouw en mijn lieve kinderen bij mij, zei hij. Ik heb een beetje geld en we zullen wat steun krijgen. Tegen den muur bouw ik een houten huisje. Mijn land hier rond zal ik effenen en kuischen. We komen den Winter door en in de Lente zaai ik. O, als alle Vlamingen moed hebben en ijver toonen, dan wordt die wildernis weer een vruchtbare streek als te voren.

En Missiaan wachtte niet lang om zijn plan uit

te voeren. Veertien dagen woonde hij met zijn gezin in de halve schuur, maar over dag werkte hij aan zijn huisje.

Een man uit het dorp hielp hem. Missiaan betaalde hem daarvoor. Hij ging met moeder naar Torhout inkoopen doen. Ze laadden al hun goed op een handwagen, dien ze te Kortemark geleend hadden.

Ze brachten hun nieuw huishouden naar het barakje. En ze waren vroolijk !

— Nu zijn we net als Robinson Crusoë op zijn eiland. Ge weet wel, uit de vertelling, zei vader.

En na twee weken trokken allen voor goed naar het houten huisje...

Het was flink gebouwd met een kamer als keuken. In een hoek van die keuken stond de grootste beddebak... vier planken met een voer. De keuken was dus ook de slaapkamer der ouders. Ja, men moest zich behelpen.

Dan waren er twee achterkamertjes, een voor Dolf en een voor Flavie. En daar hingen de kleeren en stonden nog allerlei dingen. Een stoof was te duur nu. Vader had van steenen een haardje gemetseld. In den omtrek was hout genoeg als brandstof. Dolf en Flavie gingen dat rapen. De ouders waarschuwden hun elken dag toch nooit aan de munitie te komen.

Tegen het huisje was een stalletje. Daar werd

het brandhout bewaard. Vader zette er ook zijn spa, rijf, riek en ander gerief.

Dikwijls bekeek hij dit vol liefde. En dan zei hij wel eens tot zijn vrouw :

— Zie, dat... en moed en vlijt... Ha, de wildernis zal gauw veranderen, als er maar veel Vlamingen terug keeren.

Maar voorloopig woonde Missiaan met zijn gezin alleen in de wildernis.. Dat was zeer eenzaam. Er gingen veel dagen voorbij, dat ze niemand zagen.

De kinderen konden niet naar school gaan. Torhout of Kortemark was veel te ver. Vader had te Torhout een leesboekje gekocht en twee leien en griffels en als het donker werd leerde hij Dolf en Flavie wat. Dan brandde in het keukentje een olielamp. Dat lichtje straalde toch door de reten van het vensterluik.

't Was het eenige schijnsel ver in het ronde, daar in de Vlaamsche woestijn...

II.

't Was de dag vóór Kerstmis. Moeder had den vorigen avond van den Vriezeman verteld... Dat trof goed, want het had 's morgens gesneeuwd en de vlakke zag nu wit.

En ja, de Vriezeman wandelt 't liefst over een sneeuwveld.

Eigenlijk noemden de kinderen hem « vader Kerstmis ». Ze hadden hem in Engeland leeren kennen. Daar is vader Kerstmis de kindervriend, gelijk bij ons ook wel Sinterklaas. Hij is zeer oud en heeft een langen baard.

In den Kerstnacht brengt hij aan de kinderen geschenken. En in Engeland was hij elk dier vier jaren ook bij Dolf en Flavie geweest. Geen wonder dus, dat moeder over hem verteld had. Maar Missiaan noemde hem den Vriezeman.

— Vader, zei nu op dien morgen vóór Kerstmis, Flavie, de Vriezeman zal zeker hier niet komen ?

— Neen, kindje, we wonen al te ver. Hij zou zeker 't huisje niet vinden. Hij zal niet verder geraken dan Torhout. Maar morgen of overmorgen ga ik ginder kijken, wat hij voor u heeft gebracht.

— Zou hij al weten, dat wij uit Reading weg zijn ?

Reading was de stad in Engeland, waar ze gewoond hadden.

— O, zeker, kind, weet de Vriezeman dat. Ge zult het zien, dat hij te Torhout alles voor u en Dolf heeft afgegeven.

In den namiddag speelden de kinderen met balletjes.

Maar Flavie was zoo stil. En ze keek altijd maar een kant uit... Eindelijk deed ze de balletjes in een zakje.

— Dolf, zei ze, willen we eens al ginder gaan ?

— Waarom ? — 14 —

Een korenschoof voor de vogels.

— Al daar is Torhout, hé ?

— Vader gaat toch zoo als hij de boodschappen haalt.

— En de Vriezeman is nu te Torhout.

— Ja, dat zegt vader ook.

— Misschien komt hij toch naar ons. Maar dan zal hij niet weten, waar we wonen. En hij kan het aan niemand vragen.

— Ha, neen, er staan geen huizen.

— Laat ons eens gaan kijken, we zullen hem tegen komen... en dan den weg wijzen.

Dolf vond dat best. En hand aan hand stapten ze voort, altijd maar over den weg, die door dat eenzame land leidde.

De kinderen babbelden druk over den Vriezeman. Ze spraken over het Kerstfeest in Engeland.

— Weet ge nog van boer Jones en zijn graantak? zei Dolf.

— O, ja, boer Jones waar vader werkte.

— Als het Kerstfeest was, zette hij een korenschoof in de sneeuw.

— Voor de vogeltjes ?

— Ja, die mochten dan graan pikken.

— En er kwamen er zoo veel ! Hier zijn geen vogels.

— Neen, de oorlog heeft ze weggejaagd.

Zoo vertelden ze elkaar van alles. En Dolf en Flavie wandelden voort. Ze merkten niet hoe ver ze van huis gingen...

Eindelijk kwamen ze in een bosch. Ja, er waren hier ook veel boomen geschonden en andere door de soldaten omgehakt. Maar er stonden toch nog heele.

En de kinderen keken er verwonderd naar. Ze waren ook aan den rand van het front. Verder woonden meer menschen en stonden steenen huizen.

Dolf en Flavie begonnen weer wat te spelen. Ze vonden het hier plezierig. Maar de lucht was intusschen grauwwer geworden. Het begon nog meer te sneeuwen... Dat gaf nog meer pret... Zoo kwamen ze buiten 't bosch.

Maar Dolf zei dan toch :

De Vriezeman komt niet. We moeten naar huis weer keeren.

Flavie keek den weg eens op.

— Ginder, riep ze op eens...

— Wat?

— Die man... dààr ver... O, laat ons heen gaan zien. Hij is het misschien...

En weer gingen ze voort...

— Ja... 't is de Vriezeman, meende ook Dolf.

Daar naderde een oude man met een witten baard. De man was als mijnheer gekleed en zag er vriendelijk uit.

— Dag kinderen, zei hij.

— Dag Vriezeman, groette Flavie.

— Ge moet vader Kerstmis zeggen, fluisterde

Dolf.

heel vriendelijk : — Het nu op zijn Engelsch en riep

— Good afternoon... father Christmas ! (Goede namiddag, vader Kerstmis).

De oude man lachte. Maar dan keek hij verwonderd de kleinen aan.

— 't Wordt avond, dacht hij. Het zal gauw donker zijn. Die kinderen zijn te ver geloopen. Ik moet ze terug brengen.

Hij zelf wilde naar Houthulst. Dat was nog een heel eind voorbij het huisje van Missiaan. Maar daar woonden ook al eenige menschen...

De oude man meende echter dat de kinderen van een dorpje waren over het bosch, waar nog die steenen huizen stonden... Hij wist niets van het barakje in de wildernis.

— Ik moet die kleinen toch terug brengen, zei hij bij zich zelf.

Hij nam Dolf aan de eene en Flavie aan de andere hand.

— Komt, brave kinderen, sprak hij.

Dolf en Flavie merkten wel, dat de Vriezeman hen niet naar huis bracht. Maar ze dachten dat hij hen bij hun geschenken zou leiden. Torhout was zeker niet ver.

En nu waren ze toch een beetje verlegen. Denk eens, aan de hand van Vader Kerstmis... Dat was zelfs in Engeland nooit gebeurd.

Dag kinderen, zei hij.

— Hoe noemt gij mij ? vroeg de oude man na een poosje.

— De Vriezeman, zei Flavie.

— Neen, neen, vader Kerstmis, verbeterde Dolf. We zijn gekomen om u te zoeken.

— Zijt ge in Engeland geweest ?

— Ja, vader Kerstmis.

— O, juist. En daar hebt ge mij ook gezien, hernam de grijsaard, die nu 't een en ander begreep. Maar hij dacht nu nog te meer, dat de kleinen in het dorp thuis behoorden.

— Ja, ja, gij hebt mij gevonden, sprak hij. En nu wandelt ge met mij...

En de oude man begon dan te vertellen van Bethlehem en het kindeke in de kribbè, van Jozef en Maria, van den os en den ezel, die Jezus verwarmden met hun adem. En hij verhaalde van de herderkens en de schaapjes en van de Drie Koningen en de gouden ster.

O, wat luisterden Dolf en Flavie ! En zoo kwamen ze ongemerkt in het dorp...

't Was heelemaal avond nu en de oude man vroeg aan Dolf en Flavie:

— Wijs me nu waar ge woont, het is tijd om naar vader en moeder te gaan. Waar staat uw huis ?

— Ginder over 't bosch, vader Kerstmis, zei Dolf.

— Woont ge dan niet hier ?

En de «Vriezeman» vroeg aan een vrouw, die over de straat ging :

— Kent gij deze kinderen ?

De vrouw schudde van neen, maar een jongeling die ook nader trad, zei :

— Dat zijn de kleinen van Missiaan ! Loopen die nu nog hier rond !

Hij vertelde aan den grijsaard waar de kinderen woonden.

— Maar waar wildet gij dan heen ? vroeg de oude man aan Dolf en Flavie.

— Wij peinsden dat de Vriezeman ging komen en ons huis niet zou vinden, antwoordde Flavie.

De heer begreep alles... En hij lachte eens.

— Die kinderen moeten dadelijk terug, dacht hij. Hun ouders zullen zeer ongerust zijn. Maar te voet... zoo ver voor hen.

Hij sprak met den jongeling en die kende wel iemand die een karretje verhuurde. Hij wees waar die voerman woonde. De grijsaard ging er met de kinderen heen. En hij dacht :

— Ik wil nu toch voor hen de Vriezeman zijn.

Hij zag een winkel waar men van alles verkocht en trad er met Dolf en Flavie binnen. Hij kocht voor den knaap een paardje en voor het meisje een popje en voor elk nog een koek en een appelciën... O, wat waren broer en zus blijde !

— Dank u, vader Kerstmis, zeiden ze.

En toen naar den voerman ! Ja, die wilde wel

inspannen... Als de heer een kwartiertje wilde wachten. De vrouw was even uit. Het huis mocht niet alleen staan.

— Maar hebben de kinderen het stalletje al gezien ? vroeg hij. Een stapje verder in de school is het.

En de Vriezeman ging met zijn beschermelingen kijken. De school was vol kinderen en grooten. Maar voor Dolf en Flavie werd een plaatsje gemaakt. En daar zagen ze het stalletje met Jozef en Maria bij de kribbe. En in het kribbeke lag het Kindeke. Van voren zaten de herderkens met hun schaapjes. O, hoe genoten Dolf en Flavie. Een vriendelijke vrouw gaf aan Dolf een wollen sjerp en aan Flavie een warm manteltje, en elk bovendien nog een pak chocolade. Want in de school vierde men Kerstfeest. 't Waren Amerikaansche dames en heeren, die het inrichtten, goede mensen, welke in dien tijd zooveel voor de Vlamingen der verwoeste streek hebben gedaan.

De oude man was met de kinderen nog juist bijtijds gekomen, want het feest liep ten einde. Nu, ze hadden toch ook niet langer kunnen blijven.

Aan de woning van den voerman wachtte hun nog een verrassing.

— Kijk eens ! riep Flavie. Een ster.

Daar stonden drie jongens, kerkzangers, met sterren van hout en papier, die ze lieten draaien...

De oude man ging er met de kleinen heen en Flavie en Dolf mochten de sterren eens van dicht bekijken.

En de jongens zongen :

Herders, Hij is geboren,
in 't midden van den nacht,
die zoo lang van te voren,
de wereld heeft verwacht.
Vroolijk, o, herderkens,
zongen die engelkens,
zongen met blijde stem,
haast u naar Bethleem.

Als wij daar zijn gekomen
Ziet een klein kindeken
lei op 't stroo, nieuw geboren
zoet als een lammeken ;
d'oogskens van stonden aan,
zag men vol tranen staan,
't weende uit druk en rouw
in deze straffe kou.

Ik nam mijn fluitjen, een ander
die nam zijn moeseltjen
en speelden met malkander
voor 't zoete kindeken,
« na, na, na, kindje teer,
sus, sus en krijt niet meer,

doet uw klein oogskens toe,
zij zijn van 't krijten moe.

't Kindje begon te slapen
die moeder sprak ons aan :
« lieve herders, bij uw schapen
wilt zoetjes buiten gaan :
ulie zij peis en vree,
dat brengt mijn kind u mee,
want 't is God uwen Heer,
komt morgen nog eens weer ».

De oude man gaf aan de zangers wat.
En Flavie mocht ook eens een ster doen draaien
en Dolf dan ook.

Overgelukkig stapten ze eindelijk in 't karretje.
De Vriezeman zou mee rijden...

III.

In het eenzaam huisje daar te midden van de
besneeuwde vlakte, heerschte echter geen vreugde.
Vader Missiaan had in het stalletje gewerkt ; hij
timmerde een hokje om er een geit te plaatsen...
Toen het donker was ging hij in huis.

— Waar zijn de kinderen? vroeg hij aan zijn
vrouw.

— Waren ze niet bij u, riep zijne vrouw ver-
schrikt uit.

— Neen... Ze loopen dus nog buiten !

Missiaan ging vlug aan de deur en riep zoo luid hij kon : « Dolf, Flavie ! » Maar hij kreeg geen antwoord. En luider klonk het : « Dolf, Flavie ! » Vader werd ongerust : hij kon niet ver meer zien. Hij dacht dadelijk aan de munitie.

Hij stapte de vlakte op, altijd maar roepend naar zijn kinderen... Hij keerde terug. Moeder was ook angstig.

— Over een uur heb ik ze daar op den steenweg gezien, zei ze. Het is dan beginnen sneeuwen, en ik meende dat ze bij u in het stalletje waren gegaan. O, had ik toch beter opgelet ! Als ze nu maar niet verdwaald zijn !

Maar Missiaan was vreeselijk ongerust. Hij stapte den weg op... hij liep snel... en weer riep hij de namen zijner lievelingen. In zijn angst lette hij niet op de baan, die bovendien wit was als de gansche vlakte aan beide zijden. Hij was ver aan den kant geraakt en viel eensklaps in den gracht. Een slag klonk... een vuurstraal...

Even was Missiaan als bedwelmd, maar hij kwam dadelijk bij. O, hij begreep alles... Hij was op een granaat of zoo iets terecht gekomen en het helsch tuig ontplofte toen. En Missiaan wist nu, dat hij als door een wonder aan den dood ontsnapt was. Hij wilde recht staan, maar plots voelde hij een hevige pijn aan zijn linkerbeen.

— Ik ben gewond, zei hij.

Hij kon niet overeind komen. Het been snerppte.

Missiaan kroop dan uit de gracht. Op zijn rechterbeen kon hij staan. Maar hoe lang zou het duren ? Zijn hoofd duizelde. De man spande al zijn krachten in. Hij moest thuis zien te geraken.

— En mijn arme kinderen ! jammerde hij.

Hij sprong een eind op een been voort, moest dan weer rusten en huppelde dan verder. Hij zag het licht vóór het venster. Dat wees hem den weg. Maar 't werd zoo raar in zijn hoofd. Ten laatste kroop de ongelukkige door de sneeuw. Dan maar weer een eind op één been. Eindelijk bereikte hij de barak. Moeder stond aan de deur.

— Alleen ? vroeg ze schreiend.

— Zijn ze er nog niet ? stamelde Missiaan.

— Neen... O, waar zijn ze toch... Als ze maar niet in een bomput gevallen en verdronken zijn... Maar wat deert u ?

Moeder zag, hoe haar man tegen den muur leunde. Ze hoorde hem ook kermen. Missiaan sukkelde in huis.

— Ik ben gevallen en gekwetst, zei hij.

En hij zonk op een bank neer. Zijn linker broekpijp was gescheurd en er zijpelde bloed uit.

— Ge zijt erg gewond ! riep moeder.

— Ja... O, wat doet het zeer... Maar de kinderen...

De vrouw boog zich en onderzocht het been. Er was een lange en diepe wonde.

— 't Is van een granaat, stamelde Missiaan en hij sloot de oogen.

— Ga te bed !

Ze hielp hem er heen.

— De kinderen ! herhaalde vader weer... O... zoek ze....

En hij bezwijmde. Zijn vrouw jammerde luid. Ze was radeloos. De kinderen ergens verdwaald en haar man misschien stervende... En geen hulp ! Ze zou eerst de wonde uitwasschen en verbinden. misschien verzachtte dat de pijn en kwam haar man dan bij.

Ze sneed de broekpijp los, haalde water en een handdoek.

Nog was ze aan haar werk bezig, toen een kar vóór het huisje stil hield. Moeder hoorde de stem der kinderen.

— Goddank ! juichte ze.

En ze riep haar man toe, dat Dolf en Flavie er waren. Missiaan opende de oogen.

— De kinderen, mompelde hij.

— Zij zijn terecht !

— Vader, moeder, hier is de Vriezeman, juichten de kleinen. Zie eens wat we gekregen hebben...

Zoo stormden ze de woning binnen. Maar dan schrokken ze... want ze zagen bloed aan vader's been. Achter hen volgde de oude man. Hij ook zag de wonde, en dadelijk knielde hij bij Missiaan neer. 't Was een zonderlinge ontmoeting.

— Hoe is dat gekomen ? vroeg de grijsaard.

— Van een granaat, stamelde Missiaan.

— Vrouw, licht bij... ik zal de kwetsuur onderzoeken... Ik ben dokter...

Wat klonk dat moeder heerlijk toe !

Een dokter... in deze wildernis... en zoo onverwacht ! De kinderen stonden verlegen achteraan. Ze dachten nu aan hun geschenken niet.

De Vriezeman haalde uit een diepen binnenzak een doos. Daarin zaten kleine fleschjes.

Lang bemoeide hij zich met vader. Hij verbond eindelijk de wonde.

— En nu een paar dagen rusten, zei hij. Dan is alles voorbij. Ge zijt er goed afgekomen.. Een stuk ijzer heeft uw been opengereten, maar er zit niets in de wonde. De pijn heeft u erg aangegrepen. Nu is ze al veel verminderd, hé ?

— O, ja, stemde vader toe.

— Moeder, er is geen gevaar, verzekerde de dokter...

Want ja, hij was de dokter van een dorp over 't Houthulstbosch. Hij had ook in den vreemde verbleven.

Hij keerde nu terug. Hij had vanavond nog tot Houthulst willen gaan. Maar toen ontmoette hij de kinderen. Hij meende dat ze in het dorp thuis behoorden. En hij bracht hen daarheen. Toen kwam de vergissing uit.

Dit alles vertelde de Vriezeman, want ja, de kinderen hielden hem daar nog voor.

En ze toonden hun geschenken en vertelden van de school en de ster...

Vader en moeder bewonderden alles.

Ze dankten den Vriezeman hartelijk... De kinderen vonden het nog het heerlijkst van al, dat vader Kerstmis hun vader zoo goed verpleegd had.

En de Vriezeman sprak weer met hen en zei ook, dat ze nooit ver van huis mochten gaan, en nimmer aan munitie raken mochten.

Moeder maakte een bed voor den bezoeker in Dolf's kamer.

Den volgenden morgen onderzocht de dokter nog eens de wonde.

— Alles heel goed, zei hij. Rust een paar dagen en dan blijft er niets meer over dan een lidteeken.

Dan reisde hij voort.

Lang keken de kinderen hem na... Ze noemden hem nog den Vriezeman, en zeker, een goeden «Vader Kerstmis» had de brave grijsaard zich getoond...

Vader genas.

En toen 't Lente werd, kwamen er meer menschen op die plaats... En zij allen veranderden Vlaanderen's wildernis in een weer bloeiende streek...

EINDE.

BERICHT

Voortdurend herdrukken wij vroeger verschenen nummers.

Vraag ze in de boekwinkels of aan de dagbladverkoopers.

Er zijn steeds veel vroegere boekjes voorradig.

Elke week verschijnt een nieuw.